

Rast varijabilnih troškova poljoprivredne proizvodnje u uvjetima navodnjavanja

Kultura	Varijabilni troškovi proizvodnje bez navodnjavanja, KN/ha	Varijabilni troškovi proizvodnje s navodnjavanjem, KN/ha	Rast troškova, HRK/ha	Rast troškova, %
Šećerna repa	11.871	15.832	3.961	33,4%
Kukuruz sjemenski	8.426	11.948	3.523	41,8%
Kukuruz za silažu	7.611	9.862	2.250	29,6%
Soja	5.749	8.676	2.927	50,9%
Krumpir	36.516	40.871	4.354	11,9%
Luk iz sjemena	47.856	52.934	5.078	10,6%
Kupus kao glavni usjev	36.129	43.316	7.186	19,9%
Rajčica industrijska	25.041	29.379	4.338	17,3%

da je uvijek bolje da sustav projektiraju specijalizirani izvođači, a u tom slučaju je i investicija veća, kao i u slučaju sustava „kap po kap“.

Potrebu uvođenja sustava navodnjavanja proizvođači sve više prepoznaju, no iako se očekivalo da će više proizvođača ući u projekte navodnjavanja, izgleda da

su visoki troškovi proizvodnje ipak smanjili njihovu zainteresiranost.

Bez sustava za navodnjavanje moderna poljoprivredna proizvodnja nije moguća, pogotovu u uvjetima ekstremnih klimatskih promjena kojima sve više svjedočimo. Stoga je ovakvo ulaganje svakako potrebno, a uz mogućnost više žetvi/berbi

na istoj površini, kao i mogućnost obogaćivanja plodoreda osjetljivijim kulturama, investicija se brzo vraća i svakako je opravdana.

doc.dr.sc. Vesna Očić
Zavod za menadžment i ruralno poduzetništvo
Agronomski fakultet u Zagrebu

Vodoakumulacije

SJEME
Split

Hrvatski BROJ 1 u navodnjavanju

Sjedište:

Bilice II, 21E, 21000 SPLIT

Tel: +385 (0)21 317-313; 317-314; 317-315;

Fax: +385(0)21 490-756

Svaka biljna proizvodnja u ozbiljnoj je zavisnosti od sigurne zalihe vode, osobito to vrijedi za ozbiljnu, profesionalnu proizvodnju, i osobito u priobalnom, vrućem području.

Često u okruženju ne postoje dostatne zalihe prirodnih, neslanih voda, pa su rješenja u podizanju umjetnih vodosprema, kroz otvorene, zemljane iskope, obzidane bunare, betonske čatrnje, čelične cisterne i sl. Ovom prigodom ističemo tip vodoakumulacije koji nije skup, ne zahtijeva osobitu stručnost, može se postaviti bilo gdje na tvrdoj podlozi, trajan je, a po potrebi ga se da premjestiti za vrlo kratko vrijeme. Radi se o čeličnom, silosnom tanku različitih izvedbi, kapaciteta 7 – 160 m³.

SJEME d.o.o. Split ima tri ugrađene jedinice u svojoj biljnoj proizvodnji, izgledom kako to prezentira priložena slika. Kako se na istom mjestu obavlja i dodatno opremanje, isporuka, a po potrebi i montaža, moguća je, uz manja čekanja radi finalizacije.

Tank se iznutra oblaže dugotrajnom astrinskom folijom, pod koju, iz preventivnih razloga, nije suvišno posta-

viti tanji geotekstil. Konačno, u tank treba smjestiti vodu, i njegova je funkcija time definirana.

Na pola hektara proizvodne površine, gdje su po najvećoj žezi smještene krizanteme multiflore, i gdje je oslikani tank, složen je kompletan sustav navodnjavanja, koji uključuje dvije elektropumpe, regulator pritiska, filter, injektor, tank za gnojiva, elektromagnetne ventile, sustav cjevovoda od 63 do 20 mm, te kapilarne cijevi sa samoregulirajućim kapaljkama, koje napajaju vaze sa cvijećem.

Cijelim sustavom, a primarno pumpama i elektro ventilima, upravlja specijalni programator GALCON, kojim se internetski upravlja računalom ili mobitelom, s bilo kojeg mjesta u Hrvatskoj ili svijetu, gdje postoji internetska veza.

Nasad je danima bez ijednog radnika, osim kraćeg pogleda, i provjere je li sve štima.